

Protokoll fört vid kulturdelegationens möte

Närvarande
MB-EF-PW-SS-KF-ML

Frånvarande

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Matilda Björklund

Föredragande
Yvonne Törneröos

Protokollförelse
Yvonne Törneröos

Nr 22

Protokolljustering

Dagens mötesprotokoll justeras omedelbart.

Nr 23

Kulturpris 2024.
KUD 2024/14

Delegationen beslutade om mottagare av årets kulturpris, offentliggörandet och utdelningen av priset om 5 000 euro sker vid kulturgalan den 26 oktober.

Nr 24

Förslag till uppdaterade riktlinjer för kultur- och arbetsstipendier.

KUD 2024/125

Bordl.

Ärendet bordläggs för att komplettering av formuleringar enligt framkomna kommentarer.

Nr 25

Fortsatt inspelning av författare.

KUD 2024/137

Beslöts att ge kulturplaneraren i uppdrag att inhämta offert gällande fortsatt inspelning av författarporträtt från Maria Rosenlöf. Kulturplaneraren befullmäktigas att beställa uppdraget under förutsättning att offerten understiger 5 000 euro.

Nr 26

Protokollförelse av beslut per capsulam, utlåtande över integrationsfrämjande program.

KUD 2024/134

199 Kud

Beslöts att protokollföra beslutet om godkänt utlåtande över utkastet till landskapsregeringens integrationsfrämjande program 2024-2027 enligt bilaga 1.

Nr 27

Ansökan om filmstöd, Boy & Bell
Production/ Maja Fernqvist.

KUD 2024/135

200 Kud

Beslöts bevilja produktionsbolaget Boy & Bell Production/ Maja Fernqvist ett understöd om 4 000 euro för inspelning av kortfilm under arbetsnamnet "Westlight". En uppdaterad budget samt plan för genomförandet ska inlämnas innan beviljat stöd utbetalas. Stödet belastar filmanslaget som finns under BM 51600.

Filmnämnden har hörts i ärendet.

Nr 28

För kännedom

KUD 2024/15

- Landskapsregeringen har antagit en ny kulturpolitisk strategi för åren 2024-2030.
https://www.kultur.ax/sites/default/files/attachments/article/kulturpolitisk-strategi_2024-2030.pdf
- Drygt 20 intresseanmälningar om specialunderstöd för kultur- och idrottsaktiviteter för barn och unga under läsåret 2024-2025 har inkommit efter utsatt tid. Anmälningarna bereds gemensamt med Ålands Idrott.

Nr 29

Initiativ om etablering av ett Nordiska
rådets bildkonstpris.

KUD 2024/136

201 Kud

Beslöts att stödja de nordiska konstnärsorganisationernas initiativ om ett pris för nordisk bildkonst, etablering av Nordiska rådets bildkonstpris. På Åland har Ålands konstförening undertecknat det gemensamma initiativet.

Nr 30

Nästa möte

Nästa möte hålls den 19 augusti kl. 15.30.

Hänvisning
Begäran om
Utlåtande

Ålands landskapsregering
registrator@regeringen.ax

Kontaktperson
Yvonne Törneros

Ärende

Utlåtande över utkastet till landskapsregeringens integrationsfrämjande program 2024-2027

Ålands landskapsregering begär utlåtande över utkastet till landskapsregeringens integrationsfrämjande program 2024–2027.

Målet med programmet är att främja ett inkluderande samhälle där alla, oavsett bakgrund, känner sig välkomna och har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet. Programmets syfte är att utveckla ett dynamiskt och anpassat tillvägagångssätt för att effektivt stödja de individer som söker en tillvaro på Åland, med ett särskilt fokus på att omfamna mångfald och hantera nutida utmaningar på ett öppet och engagerat sätt. Utlåtandet ska vara landskapsregeringen tillhanda **senast den 24 maj 2024**.

I landskapsregeringens kulturpolitiska strategi 2024-2030 lyfts allas lika rätt till kultur oavsett ålder, funktionsnedsättning, kön, sexuell läggning, etnicitet, religion, språk, bostadsort och socioekonomisk bakgrund ska ha tillgång till konst och kultur.

Ålands kulturdelegation konstaterar att utkastet till landskapsregeringens integrationsfrämjande program 2024-2027 är ambitiöst och omfattande.

Kulturdelegationen är enig med landskapsregeringen som i programutkastet lyfter vikten av samverkan mellan offentliga sektorns aktörer och organisationer inom tredje sektor för effektiv integration. Tillgången till och möjligheten att aktivt delta i fritids- kultur- och idrottsaktiviteter möjliggör ett brett nätverk samt goda relationer samt ett ömsesidigt utbyte av erfarenheter till grund för en djupare förståelse för lik- och olikheter.

Programmet kunde även omfatta konkreta förslag på hur man främjar integration genom kulturen. Kultur är ett universellt språk, och möten genom dans, konst, musik och teater skapar en delaktighet oavsett

språknivå, kultur i alla dess former är en bra nyckel till ökad integration.

Integration handlar om att känna tillhörighet och att alla ska känna sig som en del av det åländska samhället, vidare handlar det om att olika grupper i samhället ska kunna mötas och ha ett utbyte med varandra. Det är därför viktigt med en kulturell verksamhet/ skapande verkstad där man skapar möten mellan människor, som förenar människor, skapar samhörighet, och är identitetsskapande. Man kan skapa nya traditioner och mötesmöjligheter genom att fånga upp inflyttades traditioner och initiativ och visa till andra.

Språket utgör både ett verktyg och ett hinder för integration. Via film kan nyinflyttade förbättra sina språkkunskaper och även lära sig mer om den lokala kulturen och det åländska samhället. Som exempel kan nämnas projektet Filmtegration i Sverige där man har skapat en digital plattform med svenska klassiska filmer och utbildningsmaterial som lärare som undervisar i svenska för invandrare (s.k. SFI-lärare) kan använda. Det innehåller bland annat övningar och diskussionsfrågor till utvalda klipp från filmerna, samt stöd till lärare för planering av lektioner.

Förslaget om att stödja kompletterande satsningar som utförs av tredje sektorn med stöd av PAF-medel inom fastställda principer och kriterier sker till viss del redan i form av specialunderstöd för kultur- och idrottsaktiviteter i anslutning till skoldagen. Specialunderstöd kan beviljas föreningar och /eller kommuner som gemensamt ordnar olika aktiviteter. På det sättet kan barn och unga erbjudas möjligheten att kostnadsfritt delta i olika fritidsaktiviteter på en jämlik grund.

Med bakgrund i den fakta som presenteras i utkastet till integrationsfrämjande program, om att skärgården har högst andel elever med annat modersmål än svenska, ca 34 %, är det av stor vikt att tillgodose motsvarande behov av fritidsaktiviteter för barn och unga i skärgården i fortsatt stödfördelning.

Frågan om hur tillgången till kultur- och fritidsaktiviteter jämlikt riktade till barn och unga kan säkras framöver i form av system för "fritidssedel" eller motsvarande insatser på Åland är fortfarande under beredning.

På fastlandet finns till exempel Kaikukortet som är avsett för kunder inom socialvården och som ekonomiskt har det dåligt ställt. Målet är att göra kulturen mer tillgänglig och att främja möjligheten att delta på lika villkor.

Programutkastet tar upp vikten av samordning och dialog med lokala föreningar, vilket åligger kommunens lagstadgade uppdrag med hänvisning till integrationslagen, det är dock oklart i programmet hur det kan ske. Här kunde programmet lyfta vikten av de kommunala biblioteken som centrala mötesplatser och arenor för evenemang och diskussionsträffar.

Vidare lyfter programutkastet den åldrande befolkningen på Åland samt det faktum att andelen äldre med annan språkbakgrund på sikt kommer att öka. Detta kommer att ställa krav på en ännu större variation i kulturutbudet som erbjuds äldreomsorgshemmen. I landskapsregeringens kommande kulturpolitiska strategi

konstateras att genom kulturellt och socialt samarbete kan äldreprojekt skapas för kulturell välfärd i äldreboenden och liknande institutioner.

Med hänvisning till kapitlet om EU:s programperiod kan det nämnas att landskapets kulturbyrå nyligen har genomfört en undersökning för att kartlägga behoven bland konst- och kulturutövare på Åland som underlag för en ESF+ansökan om sysselsättningsfrämjande åtgärder i form av projektet "Innovativ kompetens med bredd och spets".

I undersökningen framgick att 16 % av respondenterna har annat modersmål än svenska, vilket bör beaktas i de åtgärder som planeras med anledning av projektet.

Ålands kulturdelegation

Matilda Björklund
Ordförande

Kulturplanerare

Yvonne Törneroos